

Савецкая БЕЛАРУСЬ

Адрэс рэдакцыі і адміністрацыі:
Менск, Рог Губарватарскай і Падгорнай вул. Д. Сьвешніцкага, кв. 20.

ВЫДАНЬНЕ РЭУНОМУ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ САВЕЦКАЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСІ. № 77 (87), Субота, 4-га сьнежня 1920 г.

К дзяржаўнаму жыцьцю.

Абарона Савецкіх Рэспублік.

За 30-га лістапада.

На паўночным і заходнім фронтах спакойна.

Паўднённа-Заходні фронт.

У Гусінінскай ваколіцы мы занялі мястэчка Купік, павінутае палкамі.

Ваенком палкоўнага штабу Дамішэўскі.

За 1-га сьнежня.

Паўночны фронт без перамен.

Заходні фронт.

У Дунівецкім раёне нашы часьці выйшлі на новы дэмарк. лінію ля мястэчка Леніна, на р. Случы да мястэчка Турава ўключна.

Паўднённа-Заходні фронт.

На участку ля гор. Ізяслаўля намі занята мястэчка Кунен і нашы часьці выходзяць на дэмарк. лінію.

Апошніе весткі.

Аб ангельска расейскім гандлёвым дагаворы.

Амерыканскі сакратарыят заграічных спраў лічыць, што падпісаньне Англіяй праекту гандлёвага дагавору з Савецкай Расеяй раўназначна прызнаньню Савецкага правіцельства.

Гандлёвыя зносіны з Англіяй.

29 лістапада ангельскі ўрад надаў тав. Красіну праект гандлёвай згоды паміж Англіяй і Расеяй.

Бэльгія мае пачаць перагаворы аб гандлю з Расеяй.

Як паведамляюць, бэльгійскае правіцельства рашыла пачаць у хуткім часе перагаворы аб аднаўленьні гандлёвых зносінаў з Расеяй.

Сялянскі рух.

З Рыму паведамляюць, што ў Італіі ў ваколіцы Крэмоні адбылося паслядзеньне земляўласьвікаў і сялян пад старшынствам міністра земляробства. Разглядалася пытаньне аб праекце зямельнай рэформы, якую прапанавалі каталіцкія арганізацыі. Балай усе хутары ваколіцы Крэмоні ўжо

захоплены сялянамі, якія ўваходзяць у каталіцкія арганізацыі.

Хітрыкі і фальшы багачоў.

Прыехаўшыне з Амерыкі рабочыя апавядаюць, што за апошніе тры месяцы запісалася на выезд у Расею да 1.300.000 рабочых. Амерыканская ўлада чыніла ім усякія перашкоды, раснаўсюджваючы чуткі аб тым, нібы рабочыя забаронена вьязьліцаць у Расею, дзе рабочых закеывваюць у кайданы.

Польска-літоўская вайна.

З Коўны паведамляюць: 20-га лістапада камісія Лігі Нацыяў паведала, што генэрал Жэліхоўскі згаджаецца спыніць наступленьне на Літву, аб чым ён ужо аб'явіў сваім войскам, але ня глядзячы на гэта, палкі ўсё ж такі увесь дзень 24-га лістапада вялі наступленьне. Калі камандзір літоўскай батарэі запаграваў аб'ясьненьняў ад польскага генэрала Бараноўскага, апошні адказаў, што зму чэга аб спыненні наступленьня невядома.

Ліхалецьце царскай вайны і грабоўніцтва польскіх паноў не давалі Беларусі акрыяць ад таго заняпаду, у якім яна жыла доўгія гады і дзесяцілецьця. Наадварот, гэтыя непамерна вялікія шэсьць гадоў у капец яе знішчылі. Усё багацьце зруйнавана, ўся гаспадарка зьведзена на німа на што, а ў дадатак яшчэ разьбіта ўсякая надзея на аб'яднаньне цэлае, на беларускае палітычнае жыцьцё, да чаго прагліся і чаго дамагаліся беларускія

польскі пан у хаўрусе з сусветнай буржуазіяй дамогся таго, што Беларусь раскrojана на часткі, парэзана па жывому целу і гэтым зьвернута ў паўжывую бязмоцную краіну. Вялікая часьціна яе надалей вымушана падлягаць панскаму разору і грабежству з усіма прыгожасьцямі панскага гаспадарства. Пан і жандар, ксьёндз і спекулянт маюць магчымасьць сплятаць ланцугі цяжкай няволі і лянцаў імі змучаны беларускі народ, меўшы няшчаснае напасьціся ў іх лапы. Але на шчасьце большая часьціна Беларусі застаўлася пад ўладаю работніцка-сялянскага правіцельства, аслабляная ад панства і мае магчымасьць лягчэй уздыхнуць, аглядаецца вакол спакойнымі вачыма і прыняцца за наладжаньне, як гаспадарскага, гэтак і гасударскага жыцьця свайго. Тое, чаго прагна жадалі работнікі і сяляне гэтай абяздо-

ленай краіны, з замірэннем з Польшчай мусе прысьці і ўжо ідзе.

На усёй Савецкай часьці Беларусі ушчата наладжваньне тае савецкае ўпраўнічае машыны, якая сваім ходам наладзіць усе галіны творчага жыцьця.

Адначасова ідуць выбары сельскіх і мястэчковых саветаў; так сама адбыліся выбары і ў Менскі гарацкі савет. А на дванаццаціга сьнежня назначаны з'езд саветаў Беларусі. Гэты з'езд, як вышэйшая ўстанова савецкае ўласці мае правясьці самыя грунтоўныя і аснаўныя пытаньні беларускага жыцьця і ўканец дастроіць машыну ўпраўленьня краем.

З'езд саветаў выбара выканаўчы камітэт і савет народных камісараў Беларусі. На абавязак гэтых двух інстытуцыяў уласці і ляжа ўвесь цяжар будаўніцкай працы ў краю. З дапамогаю работнікаў і сялян Беларусі гэта праца стане спораў і ўроднай. Беларусь ад часоў заняпаднага быцьця свайго пачне хутка апраўляцца, багацець і рабіцца магутнай краінай. Гэтага часу ня можна ня вітаць, ні водзіншчыры сын змардаванага панамі і буржуазіяй краю.

Гэтага часу ня хочучь толькі заклітаць ворагі беларускага селяніна і рабочага, бо яны ведаюць, што ў шчасьці вольнай Беларусі, іх сьмерць.

„Вучні“.

Зпачатку Акцябарскай Рэвалюцыі жыццё наша пайшло пад вядкім лёзунгам „праца“. Не працуючы да нас есць! — гаварыла работніцка-сялянская ўлада і ў меру магчымасці старалася прымусіць усіх жыюшых у часе старога рэжыму на адзкім назаўваж чужых рук, а жыццё белне пальчаткі і узятца за працу. Але гэта зрабіць было ня лёгка. Моцна сядзела ў галавах беларучай і дармадэў думка, што працаваць павінны мужыкі і рабочыя, а яны самі ня дзе ле таго вучыліся дзесяткамі гадоў, каб потым браць у рукі тапор ці молат. І пачалі шукаць розных куткоў, у якіх можна было бы супакойна сядзець без небяспекі, ісці на фізічную працу.

Такім цёмным кутком з’явілася назва школа.

Усім добра вядома, што школа аслабавяе ад усялякай працы за сваімі сценкамі. У школе, добра арганізаванай, хватае па горла сваёй працы. І гэта прычына заставіла нават скончыўшых гімназію за лічывацца зноў у школу, каб мець на руках пасведчаньне і пазбавіцца такім чынам ад няпрыймай трупавінасыці. На гэта трэба зьвярнуць увагу. Вучыцца заўсёды патрэбна, але калі ідуць у школу не для навукі, а каб ставіцца ад выканання грамадзянскіх абавязкаў, то такіх шкурнікаў трэба выкідаць са школы.

Школьныя саветы някаб бліжэй азнаёмяцца з вучнямі сваёй школы і пазбавяць школу ад смецьця, якое там маецца. Ня дзела таго існуюць школы, каб у іх хавацца труддэзэртны.

Што чуваць заганіцай.

У Англіі.

Святкаваньне 3-й гадаўшчыны Акцябарскай рэвалюцыі ў Лёндане.

Ангельскія газеты паведамляюць аб святкаваньні 3-й гадаўшчыны Савецкай ўлады ў Лёндане. Святкаваньне было наладжана ангельскай камуністычнай партыяй. На ўрачыстасці была прынята рэзалюцыя, у якой ангельскія рабочыя закляюцца пайсці за прыкладам расейскіх рабочых.

Пад канец ўрачыстасці т. Малон (член парламанту) выказаў пераконаньне, што ў хуткім часе на тым жа месцы, дзе цяпер святкуюцца расейскія рэвалюцыя, ангельскія рабочыя будуць святкаваць сваю рэвалюцыю. Калі гэта дзель надыдзе, будзе таму, хто загароджвае шлях перад працоўнымі людзьмі. Чэрчыль (ваенны міністар) і Керзон (міністар заганічных спраў) дзэле добра ангельскага пролетарыату даўно павінны быць ужо павешаны на слупох ад фанароў.

У Нямеччыне.

Цяжкае становішча дзяцей у Нямеччыне.

28 га лістапада ў Бэрліне адбыўся вялікі мятняг, на якім разглядалася пытаньне аб палітычным становішчы нямецкіх дзяцей. Мільючы гэтае становішча цыфрамі, міністар абароны здароўя Штэгевальд паведаміў, што з 1.312 дзяцей 118 зьмерлі на

сухоты, 341 ня маюць ні кроплі малака, 387 жывуць у халодных кватэрах, 305 ня маюць бялізны, а 161 ходзяць босымі. Трэба зьвярнуцца да ўсяго сьвета з клічам аб дапамозе.

У Армэніі.

3 надзей глядзяць на Савецкую Расею.

Як паведамляюць прыблытныя з Эрывані, настроі ў Армэніі вельмі варожы да Антанты. У Каракліне грамадзкі афіцэраў граміць савецкае місіі. Гэта настроі знаходзіць сабе адгук у армянскіх газетах. Так, напрыклад, адна з газет піша, што Англія горшы вораг для Армэніі, чым Турцыя. Гэтая ж газета далей піша: „Сьвэція, калі Антанта здрадзіла нам, вступіла невая палітычная сіла, якая хоча нас выратаваць. Савецкая Расея. Мы толькі з пачуцьцём падзякі можам прыняць пасрэдацтва Расеі, які яна забяспечыць фінансавое істнаваньне нашага народа, выратуе нашу дэмакратыю, незалежнасьць і наше чалавечыя правы“.

У Польшчы.

Халера ў Варшаве.

У Варшаве пачалася халера. Ачмечаны ўжо некалькі прыпадкаў хворасьці. Глаўны камісар пастаўлены на барацьбу з пошаснымі хворобамі, зрабіў распараджэньне, каб усе прышчэпаны халеру.

Пад панскаю пятою.

Бялянскія паўстаньні ў Горадзеншчыне і Віленшчыне.

У акупіраваных польскім вайскам частках Віленшчыны і Горадзеншчыны адбыліся сялянскія паўстаньні.

Сяляне арганізавалі некалькі партызанскіх атрадаў у тылу войск генэрала Жэлікоўскага.

Партызаны псуюць дарогі, рвуць тэлеграфную і телефонную сувязь. Паўстаньне ўсё павялічваецца і пашыраецца.

ца, прымаючы масавы характар.

Камуністы ў занятай Польшчай Беларусі.

У ваколіцах Горадні і Вільні разьлічываюцца адозвы камуністскай партыі Літвы і Беларусі.

Паліцыя стараецца арыштоўваць усіх тых, каго западозрае ў бальшавізьме.

У райскім садзе.

За далёкім морам,
За высокім борам,
За цукровай горкай
Пад шчаслівай зоркай
Мёдам пахне рэчка,
Хвалі сыпяць млекам.
Там у рэчцы плоткі
Толькі з скасародкі
„Ешце нас!“ — галосіць.
Гультайшчаў просіць —
„Навастрыць зубы
Да разьзяўце губы
Самі да вас плоткі
Палывём мы ў глоткі“.
Цудныя там дзеі
Вачуць дабрадзей:
В’е алей з крыніцы,
Скворкі на зямліцы,
Слаўненькі куточак —

Райскі там садочак.
На кустох гязюлі
Сабіраюць думі,
Гультаём-яўмена
Сыпяць у кашні.
Дзераўлякі з хлеба,
З сыру, з масла неба,
Сонца — блін ды з макаю,
Месяц — верашчакай.
Вакол абібокі
Ладзяць гульні-сжэкі.
Ядуць, выпіваюць,
Гораныкі ня знаюць.
Іх уся работа —
Есць і піць да пота.
Як ім трэба спацькі
Там для іх ня хатка —
Каменьне гмахі,
Мерзьяныя дахі,
Вокны ўсе з рубінаў,
Дзверы ды з бруштыну,
А падлога зьліта

З алатырныс плітаў.
Сам Пятро лёжаем
Дзверы адчыняе.
У пакоях дзіўных
У фарбах пераліўных
Ложкі не прастыя,
Ложкі залатыя,
Мягкія пасьцелі,
Шоўкавыя белі.
Там слугі бяз ліку
Малы і вялікі
Памоў разьдзяваюць
Спацькі укладаюць.
Гусьляры ім граюць,
Дзеўкі байкі баюць,
Соладка і гладка
Ім цярэбляць пяткі.
А вакол цішэвць,
Слугі-хамы млеюць,
Супакой шамуюць,
Сьцерагуць-пільнуюць
Сны іх не прастыя —

Сны іх залатыя.
Ой, жывецца добра
Тым паном харобрым!
Каля хлебнай гоні
Юры пасе коней,
А Ільля працуе,
Жарабцоў муштруе
Ды усе сьвятые,
Нібы дурні тыя,
На памоў працуюць.
Днююць і начуюць
У панскіх калідорах.
Чуюць начуюць шорах
Шапкі паздымаюць;
З страху аж ня знаюць,
Як прац панам гуцуць,
З сполыху трасуюць.
Пад апекай божай
З немачы варожай
Матынька сьвятая
Пана даглядае. Сьвятагор.
(Канец будзе).

„Бацькаў“ гасьцінец.

Кожны з бунтоўных генэ-
ралаў, ішоўных скідаць са
воцкую ўладу у Расеі, даваў
тыя ці другія абяцанкі, каб
гэтым зьбіць з панталыку пэм-
ных людзей, залучыць іх да
сябе і зрабіць іх ворагамі ра-
бочы і сялян да іх парадку.
Чаго чаго яны ня судзілі! І
свабоду, і зямлю, і белыя бул-
кі і апратку. Болей усяго бі-
лі на ашэсьце. Яны ведалі,
што у Савецкай Расеі цяжка
жывецца, што обмалъ хлеба,
адзежы і інш. і думалі, калі
касуляць гэтага, то можна бу-
дзе маюць зьбіць з толку. Вядома,
булкі і увесь дастатак
быў упералце ўсяго, а з-заду,
як і належаць генэралу і бур-
жуа, гайдалася ў руках на-
гайка і ланцугі для працоў-
нага народ. У тых мейсцох,
якіе ўдавалася белгвардзей-
цам захапіць, зраў уводзілі
я царскіе самадзяржаўныя
парадкі з усёю іх прыгожа-
вцю. Па прыкладу буйней-
шых сваіх сяброў і разбойнік
Балаховіч „свой паход“ на
збавеньне Беларусі стараецца
абставіць гладка і пэсна. Так,
уступіўшы на беларускую гле-
бу, ачышчаныя палакамі па
умовам замірэння, гэты на-
лодзкі белгвардзейшчына па-
ліз з гвалтам і пагромамі
абвесьці маніхвэст, у якім га-
ворыцца, што ён „устаўіў воль-
ны беларускі сьцяг на аста-
боненай ад бальшавікоў час-
ці Беларусі“. Само сабою, гэ-
та „уставава беларускага
сьцягу“ служыла Балаховічу
той-ж белаю буйкаю, якою на-
аусім удачна карыстаюцца бе-
лагвардзейцы. Праўда, падкіе
на усякія авантуры, ворагі
працоўнага народа усім сло-
вамі стараюцца раздуць та-
ле хітрыкі. І ў агурганым
пры сваёй арміі „беларускім“
палітычным камітэце, прадаў-
шы паном „вейкіе беларусы“
у сваіх лістках, распусьдж-
ваючых сярод чырвонаармей-
цаў і сялян тужацца угавар-
ыць пэмных людзей, што ра-
збойнік Балаховіч запраўды
ідзе збаўляць Беларусь, што
ён запраўды вейкі беларускі
бацька. Каб хітрай зацмуціць
лаверных людзе гэтыя пра-
лажныя „беларусы“ склікалі

нараду з прадстаўнікоў ад де-
зэртэраў усіх губерняў і па-
слалі свайму „бацьку“ Бала-
ховічу прывітальную теле-
граму. „Знайдце, беларускіе ся-
ляне і рабочыя, што Балахо-
віч ваш прыцель“, гэта та-
леграма. Вядома, ўсюды ёсьць
пэмныя людзі, каторых
лёгка зьбіць з панталыкі і аб-
мануць чымсь хоць. Балахо-
віч так сама звайшоў сабе
прыхільнікаў знаходзяцца та-
кіе людзі, што яго чакуюць.
Але гэтыя абманугне ім і яго
агэнтамі людзі ня доўга бу-
дуць верыць разбойнаму
„бацьку“, калі праведуць,
што гэта за штука і што за
праўды ён абяцае працоўна-
му беларускаму люду. У сва-
іх пракламац іх ён піша ад-
но, а запраўды робіць дру-
гое. Перш усяго Балаховіч
аусім і ня думае ні абякой Бе-
ларусі, як то пішуць яго пры-
хвасьні, а хоча стварыць са-
мадзяржаўную Расею з цар-
скімі парадкамі. Затым ён ні-
кіх палбскаў працоўнаму лю-
ду не нясе. Балаховіч, трэба
ведаць кожнаму, гэта сродак
у руках паноў, генэралаў, бур-
жуаі і усіх ворагаў працоў-
нага народа. Ён паганяецца
і падгаварваецца імі, ён жыве
на іх падмогу і робіць іх спра-
ву. Паны і багацей прагучы
адяць ад працоўнага народа
іх волю, зямлю і ўладу і кі-
даюцца на ўсе спосабы гэта
зрабіць. Балаховіч гэта з уна-
сведчыць тым, што на сваіх
пракламацных і маніхвэстах
малюе двухгаловага арла. Ба-
той знак, пад якім крывава
цар тысячы гадоў глуміўся
над працоўнымі людзьмі. Двух-
галовы арла азначае прыгон-
няволю, панаваньне багацей
і заняўбаньне усякіх правоў
беларускага народа. Як Дзёні-
кія, Калчак і Юдэніч ды дру-
гіе—бацька Балаховіч прыпа-
сае гасьцінец сваім даверным
дзецам такі, ад якога ня вель-
мі ім паздаровіцца. Гэты
гасьцінец—вагайка і ланцугі
для рабочых і салдн Белару-
сі. І хто стаіць за Балаховіча
—той стаіць за нагайка і лан-
цуг.

Янка Кліч.

Што робіцца на Беларусі.

У Заслаўлі.
У Заслаўскай воласьці, Мен-
скага павету ў працягу 21,
22 і 23 лістапада адбываліся
мітынгі на тэму: дабрахот-
ная аўка дезэртэраў. Высту-
паў т. Філіцаў і інш. Прыве-
зена літэратура раздадзена
сялянам.

У Бабруйшчыне.
Усе Савецкіе ўстановы ў
павеце нарыхтованы. Пазьней
усіх пачаў сваю працу гра-
шовы адзел на нарыхтавань-
ню акцыяна-налогавай справы.
Харчовае пытаньне стаіць
лапей чымся ў Менску. Пра-
дукты каштуюць шмат тапей.

У Савецкай Расеі.

Паведамленьне Савецкага правіцельства.

У Маскоўскіх газэтах за і
сьнежня надрукована паведам-
леньне Савецкага правіцель-
ства, у якім гаворыцца, што
разьбітыя белгвардзейцы пад
кіраўніцтвам Урангеля, Пят-
люры і Балаховіча ня хочунь
адавацца. Агэнтч чужаземнай
і расейскай буржуазіі, гурткі
Савінава, Чарнова і загра-
нічныя ахвіцэры ўрангелеў-
цы, пробуць скарыстаць
адзіночныя забойствы (паза-
гранічнаму - тэрар). Маюцца
весткі, што рожныя белгвар-
дзейскіе гурткі, ня толькі
агаварыліся на гэтым, а ўжо і
ушычываюць гэта рабіць. Яны
маюць ужываць спосаб забой-
ства кіраўнікоў работніцка-
сялянскай рэвалюцыі. Нават
даеля адукацыі разбойнікаў
імі заложаны такія школы.
Шмат такіх агэнтаў праз ак-
раіныя гасударствы псылана
у Расею. Тамі спосаб змогі з
Савецкай ўладаю яе ворагі
карысталі ўжо і ў 1918 году,
калі зрабілі яны Валадарска-
га, Урыцкага і раніі Леніна.
Але гэтым яны ня скінулі ра-
ботніцка-сялянскай уласці,—
ня скінуць і цяпер. Савецкае
правіцельства мае поўную
магчымасць змагацца з імі
каб пераняць іх паскудную
працу. Савецкае правіцель-
ства абвешчае вядомых і ад-
казных сацыялістаў рэвалюц-
янераў прыхільнікаў Савіна-
ва і Чарнова, а так сама і
ахвіцэраў—ўрангелеўцаў за-
ложнікамі. У прыпадку на-
паду на кіраўнікоў Савецкае
Расеі, адказнае аднаўдчы-
тых, хто наладжвае нападзень-
ні, будуць неміласэрдна вш-
чыцца.

**Сацыялісткая Рэспубліка га-
това цяпер усе сілы, умень-
не і званьня аддаць на мір-
нае будаўніцтва гаспадарства
ня складвае мячоў у ножны і
у любы момант пхліць іх на
голавы яе ворагаў, пад якім
бы сьцягам яны ня шлі.**

Падарак будзёнаўцаў.
Чырвонаармейцы з кон-
най арміі Будзённага пры-
слалі ў Маскву галадаю-
чым дзецям 29 вагонаў
ячменю і пяць вагонаў
солі.

Тавараабмен.
У Мурманску выгружаецца
вугаль з 3 амэрыканскіх па-
раходаў. У пачатку сьнежня
мае прыбыць яшчэ 9 парахо-

Ад сахі, ад станкоу.

Ад сахі, ад станкоу,
Ад цяжарнае працы ў заводзе
І ў полі
Адорвала нас доля
І ваянамі ў зводзе
Чырвоных палчоў
Абаронай свабоды з'іднала.
І рука
Бладак,
Што ялі на паноў крадавала,
Дакранулася сьмела ствалоу
Смерць ялсучых гармат і шлоу.
У грудзях запыхалі
Адвагі іскрыстай прашеньны;
Бадзёрасьць й патхеньныя
Радзілі змаганьне
За волю, за долю,
За іх панаваньне.
Крывавае збройнае доля
Зьмяніла сабою
Ўсе нашы кілапаты й раздумы.
Бяз сому
Да бою
Кашлі мы упартай ступою
Свабоду людзкую
Ад смертных яе варагоў
Збараняць...
Ад сахі, ад станкоу,
Дзе удар малатоу
Загібаў непакорную сталь
Дзеля крат й ланцугоў—
Мы пашлі ваяваць,
Каб сваёй барадзьбой
Ланцугі раскаваць;
Каб нядолю і жаль
У нанец зруйнаваць
І за гэтым,
Каб з аружжам ў руках
Устанавіць вольны сьцяг
Па над усім аслабоненым сьветам.
Цішка Гартны.

даў з таварамі. У Архангель-
ску закатаўляюцца да вывазу
лясныя матар'ялы. Мурман-
скіе трыпартыны рабочыя ў
часе вяртукі ам-рыканскага
вугля вынаўнілі заданьне вы-
шэй норм.

Новыя грошы.
Савет Народных Камісараў
пастанавіў выпусьціць новыя
графшвыя знакі коштам у 1,
3, 5, 10, 25 і 50 рубл'ёў. Ста-
рыя графшвыя знакі маюць
вартасць нараўне з новымі
аж да асобнага распараджэнь-
ня Савету Народных Каміса-
раў.

Барыце прыклад.
Рабочыя растуоскіх май-
стэрняў, Уладыкаўскай чы-
гункі заявілі, што яны жа-
даюць у няўрочны час бес-
платна папраўляць паязды,
якіе праходзяць па іх чы-
гунцы.

Лясныя загатоўкі.
У Вяземскім павеце, Сма-
ленскай губ. заданьні на ля-
сныя загатоўкі вынаўняюцца
на тры чверці больш, чымсь
патрабуецца.

Аб чымсь пішуць расейскіе газэты.

Новы хронт—хронт працы.

Замірэнне з Польшчай, пабеда над Урангелем і Пятлюраю даюць магчымасць Савецкім рэспублікам звярнуць усю увагу на гаспадарскую адбудову жыцця. У Савецкай Расеі і Украіне ўшчалася дзейная падгатоўка к настроям машыны на працоўны лад. Расейскіе газэты пільна ўважліва за агітацыю на гэты лад. „Пенярбургская Праўда“ вось што кажа на конт сучаснага моманту:

„Савецкая Расея пачепа збірае свае патугі на фронце працы; заданыя вырабы высокая ішчэ на першы плян; мейсца вайсковых мабілізацыяў займаюць мабілізацыі на працу. Уся іншая агітацыя змяняецца агітацыяй за выраб. Нам патрэбна аднавіць перавоз, умацаваць здабытак чырку, адраціць выраб. Уся наша савецкая, адміністрацыйная і вайсковая машына толькі тады стане на моцны фундамент, калі зноў задзімацца хвабрыкі і заводы, калі мы адра-

дзім перавоз, калі мы сумеем аднавіць гаспадарскае жыццё“.

Менская газэта „Звезда“ так выказваецца аб плянах прадавольсцывеннай працы ў Савецкай Беларусі. У № ад 8 смежны яна піша:

„Вялікая прадавольсцывенная праца ідзе ў Сямбіры і на паўднёвым Каўказе. Ня глядзячы на неурадкай у гэтым годзе, цэнтры аднак лепей забяспечаны хлебам, ніж летась. Зусім у асобных варунках знаходзіцца наша Беларусь. Гэта прадавольсцывенная праца мяшала ўвесь час нядаўна скончаная вайна з палікамі. І цяпер прыходзіцца запавольна злучыць тое, што ў цэнтры ўжо скончана. Тым часам варункі гэтыя працы нафта цяжкія, патрабуючы вялікіх затрат і строгай абдуманасці ў дзеях.“

Аднак мы спадзяёмся, што законаная прадавольсцывенная праца Беларусі і такія ж на рады павятовыя выпадкі сьве заданыя з поспехам“.

Сярод белагвардзейшчыны.

Неспядабаўся, ці праўда?

Беларускае агенства друку паведамляе, што нібы „беларуская народная Рэспубліка (нявелама дзе яна) глядзіць на Балаховіча ня любя праз тое, што ён стаў пад каманду Савінкава і Польшчы, а не стаіць на службе ў Беларусі.“

Беларусы надта абураны на Балаховіча за тое, што ён учыніў шмат жыдоўскіх пагромаў.

Ад рэдакцыі. А тым часам пры арміі Балаховіча маецца беларускі палітычны камітэт і выдаецца беларуская пагромная газетка.

Чаго патрабуюць украінцы.

Нацыянальны камітэт украінцаў у Амерыцы патрабуе вываду польскіх войск з Украінскай Усходняй Галіччыны, Холмскай вобласці і Валыні, а гэтак сама каб Румынія пачынула Бесарабію (далучаная да Румыніі частка Аўстрыі).

На прымаюць у Лігу Нацыяў.

Француская газэта „Эхо дэ Пары“ паведамляе, што прозь-

ба дробных дзяржаў, паўстаўшых на абшарах быўшай Расейскай імперыі аб прыняцці іх у склад Лігі Нацыяў, будзе адкінута. Газэта дагадваецца, што гэта пастанова прынята, як усугупка Злучаным Штатам Паўночнай Амерыкі.

Урангэль—„верхавод контр-рэвалюцыі“.

Італія адносіцца ваража да таго, што на турэцкай зямлі зноў сабіраецца армія Урангэля. Ня глядзячы на разгром і ўдэкі Урангэля, кадэты заграваць і далей лічаць яго верхаводам контр-рэвалюцыі. Эсэры маюць намер аб'яднацца з кадэтамі для далейшага вядзення барадзбы з Савецкай Расеяй.

Чакае пары.

Удэцкі генэрал Урангэль заявіў, што яго армія павінна быць захавана ў цэласці да тае пары, пакуль ня з'явіцца магчымасць арганізаваць сярод новай арміі прэцівадзішавікоў.

Менскае жыццё.

У землебудаўніцкай Камісіі Камзема.

Ва ўсе павеці і воласці Беларусі Землебудаўніцкая Камісія Камзема высылла каморнікаў дзеля разьдзелу зямлі паміж сялянамі. Гэтыя каморнікі маюць наказ вясці падгатоўчую працу для правядзення ў жыццё зямельнага закону.

Праца Палітычнага Аддзелу Камісарыату Земляробства.

Палітдзел зямлю пачаў арганізаваць наглядную вистаўку працы Камісарыату Земляробства к дню з'езду Саветаў 12 сьнежня. Дзеля азнаямленьня дэлегатаў зьезд з зямельным пытаньнем на вистаўні будучыя дні, дняграмы і будучы чытацца лекцыі па зямельнаму пытаньню.

Палітычны Аддзел Камзему выслаў на вёскі Беларусі шмат інструктараў дзеля ўладжывання спрэчак паміж чырвонаармейцамі і сяляствам. Большасць спрэчак ужо спынены. Апрача гэтага інструктары раздаюць па вёсках газэты і інш. літаратуру і дапамагаюць у справе арганізацыі школ.

У Ваенным Камісарыаце.

Уся культурна-асветная праца сярод вайсковых часцей з 25 сьнежня пераходзіць у рукі Паліт. асветы Рэспублікі Беларусі.

Цяпер ужо арганізаваны клубы, драматычныя гурткі і інш.

Падгатоўка да зьезду прафэсійнальных Саюзаў Беларусі.

Губ. Кам. Асветы пачаў гатовіцца к зьезду Прафэсійнальных Саюзаў Беларусі на 18 сьнежня—2 студзеня, дзеля выбараў Савета Саюзаў.

У Цантрабелсаюзе.

З Масквы і Смаленску прыбывае у Цантрабелсаюз у значным ліку газа, соль і іншыя прадукты, патрэбныя для вёскі на абмен на хлеб.

Сярод чыгунышчыкаў.

На дэлегацкім з'езде Менскага райёну Аляксандраўскай ж.д. выбрана без усякіх

спрэчак у савет рабочых і чырвонаармейскіх дэпутатаў 10 чал. (7 комуністаў і 3 беспартыйных).

Падгатоўка сніканьня з'езду батракоў.

Губ. Прафес. Саюз Сельскай і Лясной гаспадарчых пачаў рыхтавацца да сніканьня ў Менску з'езду батракоў Беларусі дзеля выбараў праўленьня і дзеля разгляду пытаньняў палітычна-гаспадарчага жыцця врась-

И увазе Дамкомаў.

Холад і голод мацней усяго адчуваюць дзеці. З 12-га па 19-е сьнежня Камасьветам назначана „Дзіцячы тыдзень“. Кожны Дамком павінен к гэтаму тыдню зрабіць збор рэчаў.

У дзіцячых прытулках і сядох дзеці ня маюць ложкаў, матрадаў, падушак, пасьцілак, пацак, кніжак і асабліва бялізны. Гэтыя рэчы вельмі ваялюцца на гарах і чуланях. У дзіцячым тыдзень усё гэта павінна быць аддана дзіцяці. К 12 му сьнежня Дамкомі мусяць прыгатаваць рэчы, за каторымі прыдуць нашы таварышы. Адзед і абуць дзіцяцей—наш абавязак, усё павінна быць гатова к 12 му сьнежня.

Камітэт па арганіз. „Дзіцячага тыдня“.

АБВЕСТИКА.

З прычыны таго, што 2-га сьнежня назначанае пасяджэньне ў Палітасьвету Кампраса Беларусі ў Камісіі па ліквідацыі бюграмацыйнасьці не адбылося дзеля няўкі прадстаўнікоў ад адпаведных установаў. Гэтае наазаваецца на 4-га сьнежня а 2 гадз. у памяшканьні Палітасьвета (вуг. Захараўскай вул. і Архірэйскага перав., уход з Архірэйскага перав.).

Яўка прадстаўнікоў Губ. прафсавету Беларусі, Компарта Саюза работнікаў асветы і Сацыялістычнай культуры, Беларускай, Жыдоўскай і Польскай сэкцыяў Школьнага Аддзелу Кампраса, Комсамола, Аддзелу працы на вёсцы, Камісіі дзеля працы паміж кабет з прычыны ваянасьці маючых быць вырашанымі пытаньняў—абавязкова.

Палітасьвет Кампраса Беларусі.